

Cristina Hintea

***LEADERSHIP AS A KEY COMPONENT OF ORGANIZATIONAL
DEVELOPMENT***

TEZA DE ABILITARE

Teza de abilitare - *Leadership - o componentă cheie a dezvoltării organizaționale* - se încadrează în domeniul științelor administrative și reunește rezultatele științifice, profesionale și de cercetare ale candidatului în direcții tematice disciplinare și interdisciplinare. Așa cum reiese și din teză, activitatea de cercetare se concentrează pe leadership și dezvoltare organizațională.

Cercetarea pe tema leadershipului pornește de la ipoteza că liderii joacă un rol esențial în crearea de valori și în utilizarea eficientă a valorilor în orice organizație. În cazul organizațiilor publice, acest rol ridică multe provocări și este caracterizat de un nivel mai ridicat de complexitate datorită specificului acestora. Caracteristicile organizațiilor din sectorul public, ale administrației publice, joacă un rol crucial în înțelegerea provocărilor la nivel de leadership.

Cercetarea mea s-a axat pe două aspecte:

1) Înțelegerea caracteristicilor cercetării în domeniul leadershipului în România, cu accent pe: (a) stadiul actual privind cercetarea în domeniul leadershipului în administrația publică din România și (b) legătura dintre reforma administrativă și leadership.

În contextul unui proces continuu de reformă administrativă, guvernarea publică este esențială atât pentru susținerea, cât și pentru eficiența procesului. Cu toate acestea, cercetările privind legătura dintre leadership și schimbarea sistemelor publice (înțeleasă ca reformă) sunt puține. Analiza mea cu privire la cercetarea privind leadershipul în sectorul public (în România) indică faptul că există un "strat subțire" de date existente.

2) Analiza leadershipului în administrația publică din România și a legăturii cu cultura organizațională și performanța.

În contextul disponibilității unor analize limitate în domeniul leadershipului în sectorul public, cercetarea mea s-a axat în special asupra unui stil specific, liderul transformational, capabil de multe ori să relateze acțiunile specifice cu performanța organizațională în sisteme publice complexe, care au mare nevoie de schimbare structurală.

Una dintre problemele cercetărilor existente în ceea ce privește leadershipul în sectorul public din România este necesitatea de a identifica factori semnificativi privind influența

culturii naționale și organizaționale, alături de factorii instituționali, asupra practicii efective a leadershipului. Acesta este un domeniu care trebuie analizat în profunzime, deoarece reprezintă un domeniu critic al dezvoltării organizaționale.

Nicio intervenție în procesul de dezvoltare organizațională nu va avea succes fără sprijinul leadership-ului din cadrul organizației. Liderii pot influența schimbarea în organizații, burocratice sau post-burocratice. Ei sunt cei care se află în spatele succesului sau eșecului organizațional. Trecerea în revistă și analiza diferențelor teorii ale leadershipului (de la teoriile inițiale, bazate pe trăsături ale liderului ideal, până la cele sofisticate, de contingență, transformaționale) este esențială pentru a înțelege relația dintre dezvoltarea organizațională și leadershipul organizațional. Încercarea de a înțelege dezvoltarea organizațională în afara relației sale cu calitatea leadershipului este unul dintre cele mai nefolositoare eforturi manageriale.

Unul dintre subiectele actuale ale cercetării mele este guvernanța în vremuri turbulente - mai exact, leadershipul rezilient. În literatura de specialitate, subiectul este definit în mod intenționat în sens larg datorită unei varietăți de contribuții, provenind din domenii diferite, care analizează situații variate în care organizațiile și instituțiile publice trebuie să facă față unor cerințe politice și manageriale variabile, inconsistente, neașteptate și/sau imprevizibile.

Continutul acestei direcții este strâns legat de contextul regional (Europa Centrală și de Est) și global actual. Ultimii ani s-au dovedit a fi extrem de turbulenți atât pentru Europa, cât și pentru lume: conflicte sociale noi și persistente, conflicte armate și războiuri civile, strămutări și migrații pe scară largă, dezastre naturale legate de schimbările climatice, creșterea costurilor de trai, lipsa acută a forței de muncă și o încetinire economică, toate acestea pe fondul consecințelor continue ale pandemiei COVID-19. Invazia Rusiei în Ucraina a generat efecte care depășesc cu mult pe cele ale unui conflict regional. Pe lângă o deplasare majoră de populație, a generat consecințe politice și economice globale. Toate aceste evoluții pot fi conectate cu termenul turbulent.

Aceste vremuri turbulente pun la încercare politicile democratice și guvernanța în țările occidentale. În multe cazuri, sistemele de partide nu au reușit să găsească soluții la probleme politice vitale, cum ar fi imigrația, bunăstarea sau problemele de mediu. Populismul este în creștere în mai multe țări; conflictele sociale iau, de asemenea, amploare, alimentate de nemulțumirea cetățenilor și de încrederea scăzută în guvern, în sistemul politic și în mecanismele de guvernare existente. În acest context, o întrebare legitimă este câtă presiune pot suporta sistemele înainte de a atinge un fel de limită. Pe de altă parte, aceste provocări turbulente pot fi privite ca o oportunitate de a examina rezistența modelelor de guvernanță și a

acordurilor de guvernanță existente și de a promova modalități noi și inovatoare de a face față crizelor.

Cercetarea mea subliniază mai multe schimbări în conceptul de guvernanță, în special conceptul de guvernanță adaptivă și de guvernanță turbulentă. De asemenea, am încercat să evidențiez legătura dintre aceste concepe și conceptul general de reziliență, folosind pandemia COVID-19 ca exemplu de schimbare perturbatoare care poate fi gestionată prin adoptarea unor astfel de forme de guvernanță.

Viitoarele mele cercetări intenționează să abordeze legătura dintre leadership, reformă administrativă și guvernarea în perioade turbulente. Leadershipul rezilient este un răspuns integrat la provocările generate de interacțiunea dintre un mediu în continuă schimbare și necesitatea ca sistemele de management ale organizațiilor publice să fie performante și eficiente. Analiza acestui tip de abordare a leadership-ului și a modului în care poate fi cel mai bine plasat în stimularea eforturilor de reformă administrativă reprezintă un element esențial al cercetărilor viitoare. Înțelegerea leadershipului rezilient presupune integrarea unor elemente complexe, cum ar fi strategia, cultura organizațională, gestionarea conflictelor, comunicarea organizațională, măsurarea performanței, managementul calității etc. Cea mai complicată dimensiune a cercetării în acest domeniu pare a fi identificarea unor modalități inteligente de a conecta caracteristicile leadershipului rezilient cu caracteristicile unui mediu turbulent și cu nevoile strategice ale guvernării publice. Cu toate acestea, o analiză structurată a acestor domenii-cheie poate da rezultate relevante în ceea ce privește dilema privind tipul de leadership care poate răspunde provocărilor actuale cu care se confruntă guvernanța sectorului public.

Pe lângă rezultatele mele academice prezentate mai sus, doresc să subliniez și una dintre cele mai importante realizări ale mele din punct de vedere profesional. Aceasta se referă la poziția mea de editor asociat pentru Transylvanian Review of Administrative Sciences (indexată în Web of Science, fost ISI) și Revista Transilvană de Științe Administrative. Am fost implicat în înființarea și dezvoltarea ulterioară a acestor două reviste încă de la început. În calitate de editor asociat, am fost în contact permanent cu cele mai recente tendințe din literatura academică din domeniul administrației publice. Acest lucru a modelat în mare măsură și cercetarea mea, care reflectă, cel puțin în ultimii ani, preocupările pentru unele dintre tendințele care se ocupă de guvernarea adaptivă și turbulentă ca răspuns la un mediu social și politic în continuă schimbare. În această poziție am avut posibilitatea de a interacționa cu numeroase rețele de cercetători din domeniul administrației publice, ceea ce a avut un impact și asupra calității și domeniului de aplicare a cercetării mele, care este acum mult mai internațională. În cele din urmă, în calitate de editor asociat, am interacționat cu colegi editori

ai celor mai prestigioase reviste de administrație publică la nivel internațional. Acest lucru mi-a permis să rămân în contact cu toate dimensiunile relevante ale activității editoriale și să contribui în continuare la dezvoltarea revistelor noastre.